

Astrid Bredesen

Fra: Øyonn Groven Myhren [gromyhre@online.no]
Sendt: 15. februar 2011 09:04
Til: Postmottak
Kopi: Randi Nagelhus; Annie Mette Riis; Mads Wam Schneider
Emne: strategiske tiltak for å få trikken RUNDT middelalderparken med Vannspeilet

Vedlegg: Middelalderbyen, fri for barrierer til BGO.pdf

Middelalderbyen, fri
for barri...

Hei,

26. januar 2011 ble det altså enstemmig bystyrevedtak for å utrede Fjordtrikk rundt Middelalderparken med Vannspeilet (i stedet for trasé tvers gjennom Middelalderbyen, i Bispegata). Hurra!

http://no.wikipedia.org/wiki/Fjordtrikken#Fjordtrikken_.C3.B8st_for_Oslo_S

Vedtak over hvorvidt Fjordtrikken skal gå i Bispegata eller Håkon 5.s gate skal fattes sommeren/høsten 2011. Vi er redd valget faller på Bispegata, om ikke alle gode krefter setter klutene til.

Kan bydel Gamle Oslo på noen måte gjøre noen strategiske tiltak som vil hjelpe til med å få trikken via Lohavnområdet (slik at Middelalderbyen avlastes, Sørengutstikkeren og Grønlikaia betjenes ... og trikken i Schweigaards gate beholdes)?

Dette handler også om muligheten framføring av Follobanen gir for å restituere Middelalderterrenget.

Se vedlagte dokument for mer info.

Beste hilsen

Mads Wam Schneider (Gamlebyen beboerforening) og Øyonn Groven Myhren (Ekebergskrenten ve og vel) ... med støtte fra veldig mange facebook.com/gamlebyenring

BYDEL GAMLE OSLO			
Saksnr.	11/84		
Dato	15 FEB 2011		
Saksbeh.	SIGJ		
Arkivnr.	626	Dok.nr.	2
Avskr.måte		Sign.	

Fjordtrikken & Follobanen

springbrettet for en Middelalderby med struktur og fri for barrierer

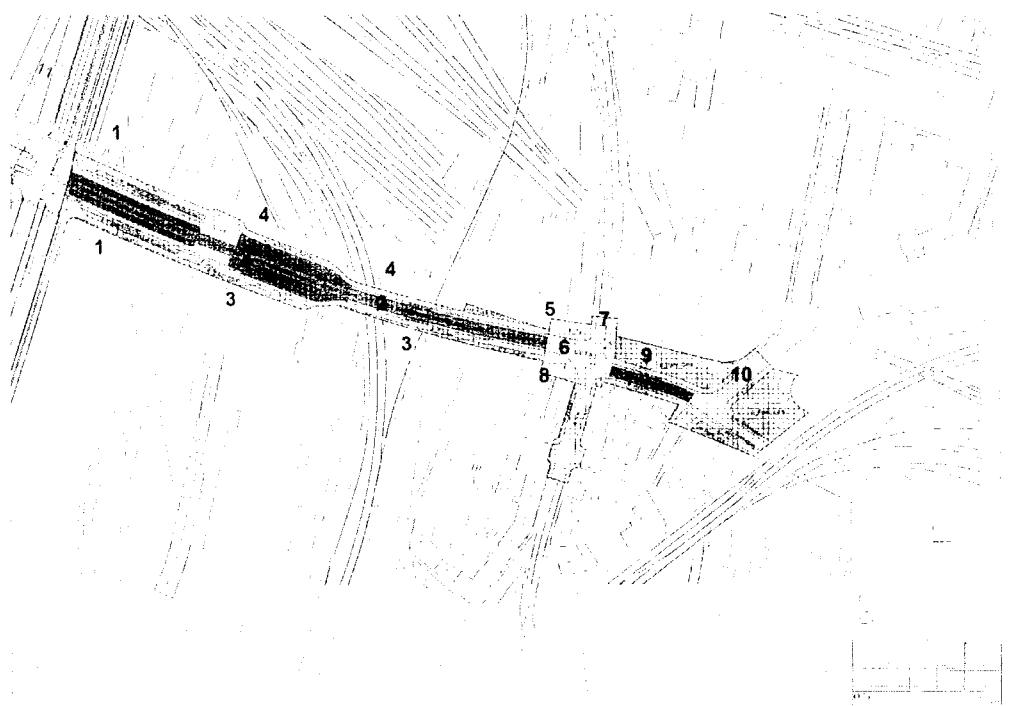
Vi har nå en *unik anledning* til å gjenvinne Middelalderbyen, hel og sammenhengende.

To begivenheter gjør dette mulig:

1. Fjordtrikken med mulig trasé rundt Middelalderbyen (åpning våren 2014?)
2. Follobanens framføring gjennom Gamlebyen (anleggsperiode 6 måneder i 2013-14?)

Utsnitt av kart fra ca. 1750. Bispeallmenningen (Gaden Fra Gamelbys Brygge) er den sentrale byaksen. Oslo torg (trekanten øverst i gata) er byrommet "alt" samler seg om. Her er ingen jernbaneskjæringer.

Dagens planforslag for Bispegata. Nedre del er utvidet til fire felt for at et ukjent antall buss- og trikkelinjer skal komme uforhindret fram. Middelalderbyen er et rent transportstreck for kollektivtrafikk; trikken skal trafikkere mellom Vannspeilet (Bjørvika) og Oslo hospital uten å stoppe. Mange får urimelig lang vei til nærmeste holdeplass. Merk også jernbaneskjæringa «klypen» som krysser under Bispegata ved tallet 2.

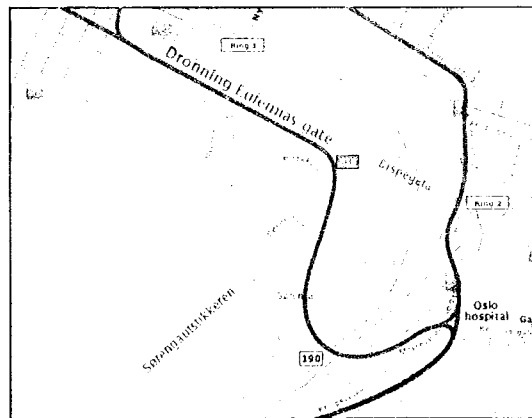
Barrierene kan fjernes til 31. august 2014

Gamlebyen er fragmentert:

1. Kollektivtraseen Bispegata deler Middelalderbyen på tvers.
2. Jernbaneskjæringa «klypen» deler Middelalderbyen på langs.

1. Bispegata kan frigjøres for kollektivtrafikk og utvikles på Middelalderbyens premisser.

Med Fjordtrikken rundt Middelalderparken (i tillegg til dagens trikkelinje i Schweigaards gate) får bydelen svært god skinnebetjening – mye bedre enn med den planlagte traseen tvers gjennom Middelalderbyen (i Bispegata). Dermed kan Bispegata avvikles som kollektivtrasé.

Enstemmig bystyrevedtak av 26.01.2011:

Byrådet bes utrede Fjordtrikk i Dronning Eufemias gate og Håkon 5s gate via Sørrengatstikkeren fram til Ekebergbanen som et alternativ til linjeføring via Bispegata ...

Bispegata er vedtatt stengt for biler gjennom reguleringsplanen for Bjørvika (S-4099). Om også kollektivtrafikken utestenges, kan Bispegatas øvre del (anlagt 1879 over Hallvardskirkegården) fjernes fra vei-/gatenettet, og veiarealene inkluderes i Ruinparken (Minneparken).

Det nevnes her at Gamle Oslos ti vel-, beboer- og interesseforeninger i sitt trafikkplanarbeid går samlet inn for å legge bussene utenom Bispegata – til beste for beboere, miljø, middelalderby, og en god, helhetlig og ressurseffektiv kollektivbetjening (se *Rammeverk for helhetlig trafikkplan for bydel Gamle Oslo* 10.10.2008). Åpning av St. Halvards gate (Østre strete) ned til Oslo gate, kan gjøre det enklere å stenge Bispegata helt slik at Bispegatas øvre del kan parklegges.

Gevinsten av tiltakene er formidabel: Det nasjonale kulturminnet St. Hallvardsruienen med sin kirkegård kan endelig komme til heder og verdighet. Dessuten kan Oslo torg igjen bli Gamlebyens sentrale byrom, torg og møteplass omkranset av Hallvardsruienen med kirkegård (utvidet Ruinpark) i øst; Bispeborgen / Ladegården med hage i nord; og Middelalderparken i sør. Bispeallmenningen kan forbeholdes myke trafikanter. Middelalderbyen blir hel og sammenhengende.

2. Jernbaneskjæringa klypen kan overdekkes, og middelalderterrenget restaureres.

Follobanen skal legges gjennom Gamlebyen i et utvidet og senket klypenspor. Jernbaneløpet har i epost opplyst at arbeidene sannsynligvis vil utføres under en 6-månedersperiode i 2013-14. Det er kjent at "Borgen" (Bispegata 12) i den forbindelse rives, noe som gir åpenhet og siktlinjer. Mye tyder på at jernbaneløpet også vil overdekke klypensporet. Det blir bra.

I tillegg må arronderingen utnyttes til å restituere Middelalderterrenget: Hallvardskirkegården – Oslo torg – Bispeallmenningen – Vestre strete – Klemetsallmenningen mer mer. For eksempel må Bispegata reduseres i høyde og bredde og få tilbake sitt svakt kurvede forløp. Det er ikke nødvendig med moderne trafikk i Bispegata. Det bør være mulig å koordinere et restituert middelalderterrenget med 31. august 2014, 700-årsjubileet for Oslo som Norges hovedstad.

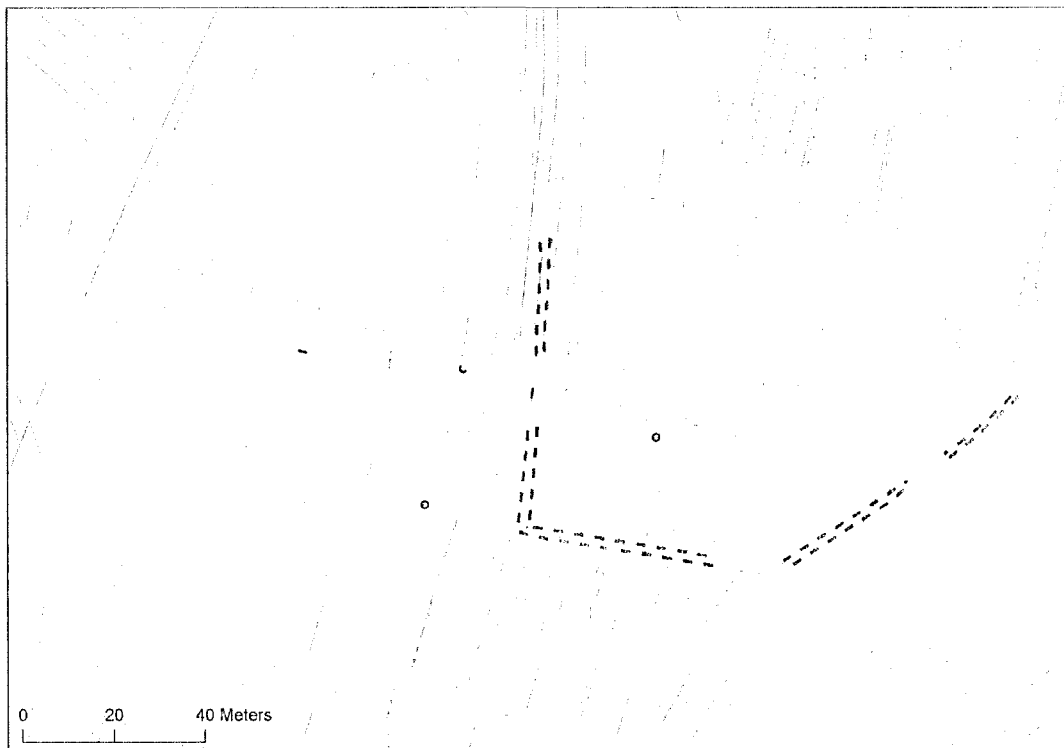
NÅ eller ALDRI

I et notat fra Jøran Kallmyr til bystyrets samferdsels og miljøkomité, heter det at utredningen om Fjordtrikken over Håkon 5.s gate skal foreligge i juni 2011. Det vil si at vedtaket om Fjordtrikkens trasé etter alt å dømme fattes sommeren/høsten 2011.

Vi minner her om at Bispegata er detaljregulert *med* trikk, mens Håkon 5.s gate (der vi ønsker trikk) er regulert og prosjektert *uten* trikk – og etter det vi har forstått skulle vært ute på anbud for bygging i mars 2011. Det trengs altså tyngde i argumentasjonen for å få trikken utenom.

For å få Fjordtrikken rundt Middelalderparken med Vannspeilet, må gevinsten for Middelalderbyen med stor tydelighet komme fram til byråd og bystyre. Det kan gjerne også utdypes at trikk i Bispegata er en reversering av et snart 40 år langt arbeid for å løfte fram kulturmiljøet Oslo middelalderby som en sammenhengende helhet.

Ps. Om det først vedtas at trikken skal gå rundt, åpnes muligheten for å legge Håkon 5.s gate i kulvert. Dette fordi Håkon 5.s gate må prosjekteres på nytt. Dersom en kulvertløsning velges for Håkon 5.s gate, kan trikken legges ned i kulverten sammen med øvrig trafikk.

Sammenstilling av planforslaget for trikk over Oslo torg og middelalderlevninger. Med gult ikke synlige ruiner i dagen, med rødt synlige ruiner i dagen. Sammenstilling ved Troels Pettersen, NIKU. Det er ingen tvil om at Oslo torg med omegn blir mye mer vellyket om både bil, trikk og buss legges utenom Bispegata.

For å gi fart og fokus til agitasjonen om å få fram Middelalderbyen inklusive ekstra økonomi, kan 31. august 2014, 700-årsjubileet for Oslo som hovedstad, løftes fram. Det er innen rekkevidde å ferdigstille Middelalderbyens kjerneområde til 2014-jubileet – om vilje først er til stede.

Et framtidsscenario

Det vil utvilsomt være taktisk med et *framtidsscenario* for Middelalderbyen – en visjonær framstilling som kan foreligge i mars/april 2011. Det er en fin måte å få politikere, byråkrater og den jevne kvinne og mann til å forstå, slik at trikken legges utenom. Det vil også gi Jernbanelinjen retningslinjer å arbeide etter, når det skal ryddes opp etter anlegget av Follobanen.

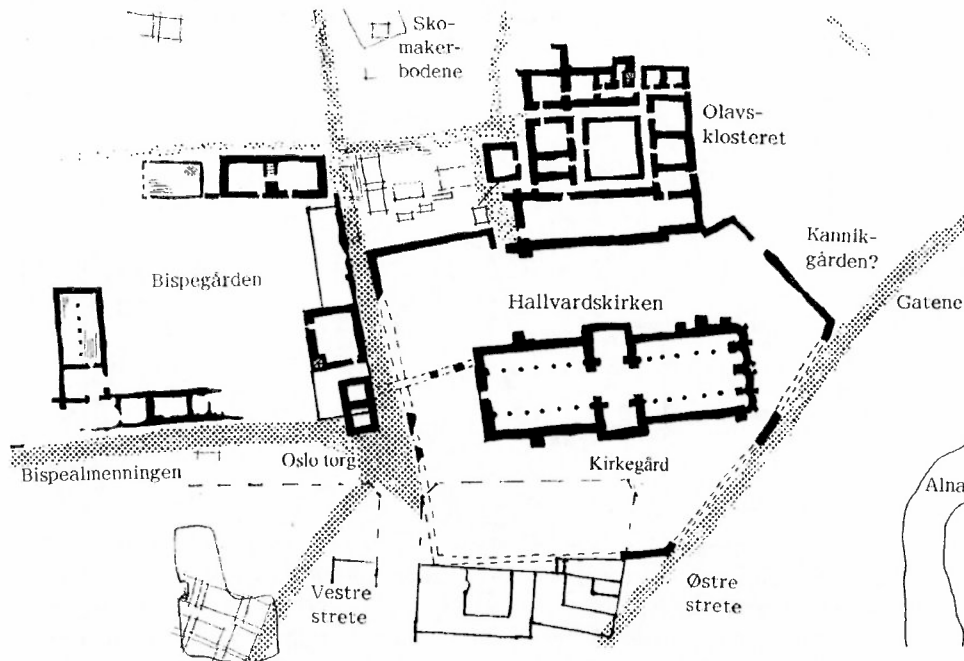
Finnes det noen mulighet for at bydel Gamle Oslo kan lage en visuell og visjonær framstilling for Middelalderbyen? Et framtidsscenario som tydeliggjør hvor fint det blir om trikken legges rundt, klypen overdekkes og terrenget arronderes i pakt med Middelalderbyens strukturer?

Bystyrets enstemmige vedtak av 27.01.2010 om «å gjenskape Oslo torg og styrke forbindelseslinjen mellom Ruinparken og Middelalderparken», er et godt fundament for å skape et scenario.

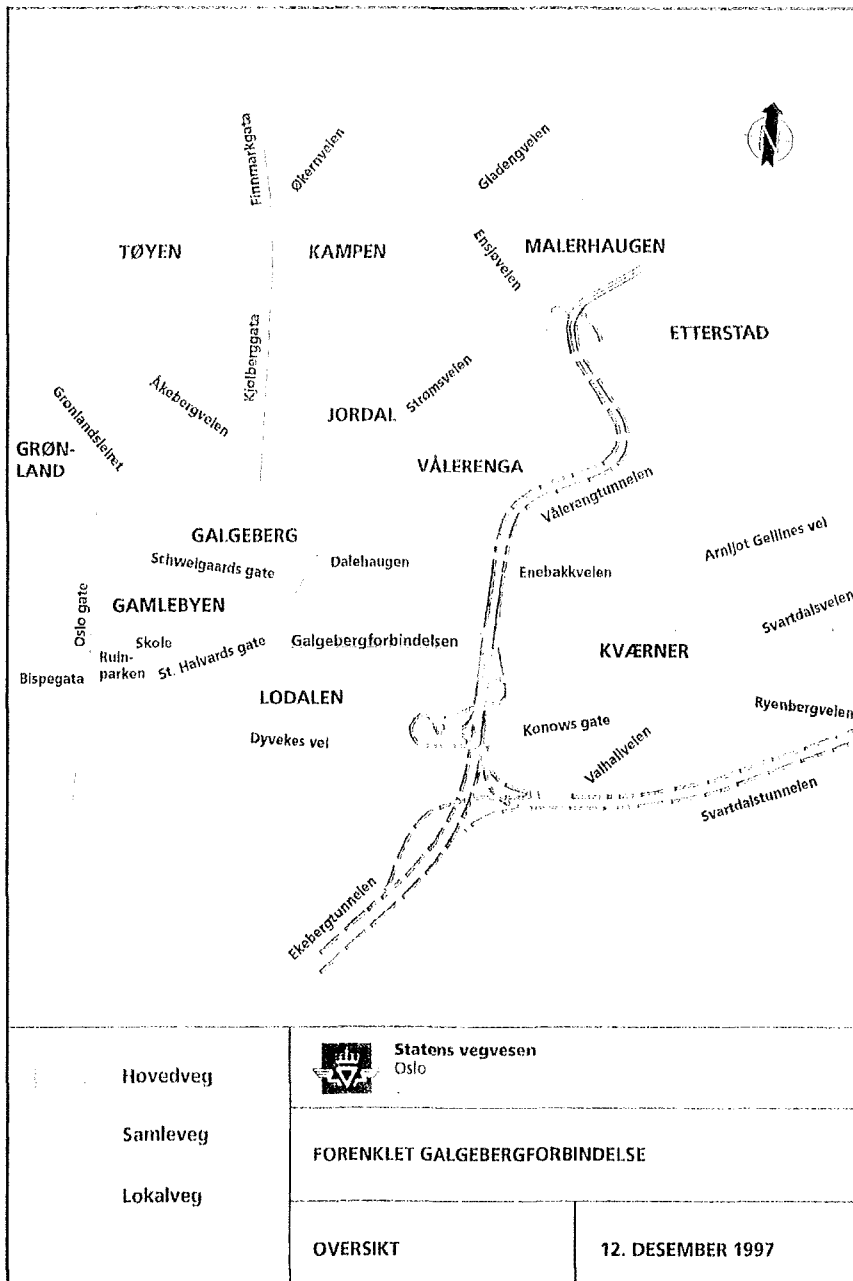
1. Byrådet bes utarbeide en plan for etablering av Oslo torg i krysset Bispegata/Oslogate som inkluderer opparbeiding av Bispegata som fellesareal/grøntareal utformet på en slik måte at det skapes sammenheng mellom Ruinparken og Middelalderparken, herunder også at Ladegården og rokokkohagen trekkes inn i en helhetlig sammenheng.

2. Det legges til grunn i planarbeidet at det fortsatt skal være plass for en trikkelinje over torget. Byrådet bes i samarbeid med Ruter AS legge til rette for at regionbussene får nye traseer, samtidig som det vurderes hvordan lokale bussruter kan innpasses i de endringene av området som en reetablering av Oslo torg vil medføre.

Åpning av Kongsbakken slik Riksantikvaren med flere går inn for, og en klar definering av Middelalderbyen mot Bjørvika (forlenget Vannspeil) burde selvsagt være del av dette scenariet.

Arkeologisk kart over Oslo torg med omegn. Sammenstilling etter Schia 1991. Øst for torget ligger ruinen etter St. Halvardskatedralen, Oslos domkirke fra rundt 1120 til 1639. Ruinen er i dag hovedattraksjon i Ruinparken. Av kartet ser vi at kirkegården strekker seg til bygårdsgavlene sør for dagens Bispegata. Hovedveisystemet tilrettelegger for å inkludere hele kirkegården i parken, det vil si på bekostning av Bispegatas øvre del. Men da må Bispegata avvikles som kollektivtrasé.

Siste gang Galgebergforbindelsen var oppe i bystyret før den ble bygget, viste daværende byråd for byutvikling, Grethe Horntvedt, til kartet innlimt over. (Jmfør protokollen fra møte i Oslo bystyre 23. februar 2000.) Det bemerkelsesverdige er at Bispegatas øvre del er fjernet fra vei-/gatenettet.

Bispegatas øvre del ble anlagt i 1879, over / oppå Hallvardskatedralens kirkegård. I dag planlegges Bispegatas øvre del som ren busstrasé. Legges bussene utenom Bispegata, kan Bispegatas øvre del fjernes.

Nå når Bjørvikatunnelen er åpnet, er tida moden for at Bispegata avvikles som kollektivtrasé og Bispegatas øvre del fjernes. Så kan Oslo og Østlandets mest betydningsfulle kirkegård i vel 500 år komme til heder og verdighet, Oslo torg gjenskapes, og visjonen om en sammenhengende Middelalderby realiseres.

Sluttord fra beboerperspektiv

Ved innføring av nye bydelsgrenser 1.1.2004 hadde Gamle Oslo 34 579 innbyggere. Siden den gang har folketallet økt med 30 %, mest i Gamlebyen sør og rundt Schweigaards gates nedre del. Fram mot 2030 vil innbyggertallet øke med ytterligere 65 % i følge nøkterne anslag¹, det vil si en fordobling av innbyggertallet i løpet av 25 år. Størst blir veksten rundt Lohavn (Sørengas og Grønlias kaiområder).

I rushen kjøres trikkene nå så fulle gjennom Gamlebyen at de er i ferd med å renne over, til tross for femminutters frekvens. Enkelte vogner må kjøre fra folk. For bussene er frakjøring nærmeres regelen enn unntaket. Også utover rushtidstimen kjører bussene forbi, selv om det settes inn stadig flere. Parallelt slår den ene rapporten etter den andre fast at kapasiteten for buss i indre by har nådd taket.

Vi er på overtid med å etablere et bærekraftig sporveisnett i Gamle Oslo. Fjordtrikken må komme i tillegg til dagens trikkelinje, og dessuten gis trasé over Håkon 5.s gate, slik at Lohavnområdet betjenes. Bussene må utnyttes smartere i og med traseer utenom Bispegata.

Bispegata avvikles som kollektivtrasé til fordel for en Middelalderby med indre struktur og fri for barrierer. Busstrafikken rasjonaliseres (gis en supplerende rolle til trikken) og utnyttes til bedre flatedekning. Gamlebyens kjerneområde forbeholdes rekreasjon og historiefremføring.

KONKLUSJON: Trikk i Bispegata tjener verken beboerne, Middelalderbyen eller en helhetlig og ressurseffektiv kollektivbetjening. Fjordtrikken må gå i Håkon 5.s gate, om ønskelig i kulvert. Dagens trikkelinje i Schweigaards gate beholdes. Bispegata avvikles som kollektivtrasé og utvikles på Middelalderbyens premisser.

Gamle Oslo 14. februar 2011

Øyonn Groven Myhren
Ekebergskrenten ve og vel

Mads Wam Schneider
Gamlebyen beboerforening

¹ K2010, Ruters strategiske kollektivtrafikkplan 2010–2030, side 34
http://ruter.no/Global/PDF_filer/rapporter/Strategiplaner/K2010web.pdf
Statistisk sentralbyrå, tabell 9 <http://www.ssb.no/emner/02/03/folkfram/>